

ב'דף היומי בהלכה' הנלמד היום נעסוק בנושא:

התינוק שלך באמצע שמונה עשרה, עד כמה מותר לך לגשת ולטפל בו? • התבלבלת באמצע תפילת שמונה עשרה, קבל את הדרך שמותר לך לתקשר כדי לברר את ההלכה • מתי מותר ללכת באמצע תפילת שמונה עשרה?

התינוק שלך באמצע שמונה עשרה, עד כמה מותר לך לגשת ולטפל בו?

המתפלל תפילת העמידה, ופעוט מרעיש או בוכה בסמוך אליו, והדבר מפריע לכוונתו - רשאי להשתיקו או להרגיעו בתנועות ידים, בהשמעת קול, וכדומה, ללא דיבור. ואם הדבר אינו מועיל, רשאי להתרחק משם; ואם אין אפשרות להתרחק - רשאי לגשת אליו כדי להשתיקו או להרגיעו, ללא דיבור. ואם נמצא בבית הכנסת ואינו מצליח להשתיקו - רשאי להפסיק באמצע התפילה ולהוציאו החוצה; וכן אם הפעוט נצרך לצאת לבית הכנסת ואינו עושה זאת ללא אביו - עליו להפסיק ולצאת עמו. והמבחין באמצע התפילה כי בנו מתבלבל בתפילתו והדבר מפריע לכוונתו (של האב) - רשאי להראות לו בסידור את המקום הנכון. [ס"ק א; ביאורים ומוספים דרשו, 1, 3 ו-4]

התבלבלת באמצע תפילת שמונה עשרה, קבל את הדרך שמותר לך לתקשר כדי לברר את ההלכה

המסתפק באמצע תפילת העמידה בהלכה הנוגעת להמשך התפילה, כגון ששכח להזכיר דבר מה ואינו יודע אם צריך לחזור לראש התפילה - רשאי לזוז ממקומו כדי לעיין בספר הלכה (אם אינו יכול לרמוז שיביאוהו אליו), ואף רשאי לחפש אחר הספר. ואם אינו יכול לברר את ההלכה בעצמו - רשאי לשאול אדם אחר; ועדיף לשאול בכתב מאשר בדיבור, וראוי שיכון שכתובה זו לא תחשב כדיבור. והשומע באמצע תפילתו שמתפלל אחר טועה באמירתו, כגון שאומר "ותן טל ומטר לברכה" במקום "ותן ברכה" - רשאי לרמוז לו על כך; ויש שכתב שבמקרה שאם לא יתקנוהו תהיינה ברכתיו לבטלה, רשאי אף להפסיק בדיבור כדי לתקנו, אם אין די ברמז. [ס"ק ב; ביאורים ומוספים דרשו, 6, 9 ו-11]

מתי מותר ללכת באמצע תפילת שמונה עשרה?

במהלך תפילת העמידה אסור לזוז מהמקום כי אם לצורך התפילה עצמה, דהיינו: שיש במקום שעומד בו הפרעה חמורה לכוונתו, וכגון המקרים המפורטים לעיל, או שאסור מסיבה הלכתית להתפלל במקום זה, או שמתפלל בבית הכנסת ופניו מופנות לכיוון בלתי נכון. ואף מ'אלקי נצור' עד הפסיעה לאחור אסור לזוז, אך מותר לזוז (מ'אלקי נצור' ואילך) לצורך מצוה שצריך לעשותה דווקא אז. וכשזז ממקומו לצורך מצוה - יאמר תחילה את הפסוק "יהיו לרצון אמרי פי...", וילך לקיים את דבר המצווה, ולאחר מכן יפסע לאחור במקום שנמצא בו; ויש שכתב כי אינו צריך להשלים את מה שהחסיר מ'אלקי נצור' והלאה. [סעיף א וס"ק ט-י, וראה ביה"ל ד"ה לא; ביאורים ומוספים דרשו, 14 ו-20]

אתמול למדנו

- אסור לעבור בטווח של ארבע אמות לפני המתפלל תפילת העמידה או בצדדים שלפניו אשר נראים לעיניו, ובשעת הדחק יתכן שיש להקל ולעבור בצדדים שלפניו.
- אסור לעבור לפני המתפלל תפילת העמידה כדי להתפלל בציבור, אלא אם כן העובר הוא המשלים את המנין. ונחלקו הפוסקים אם מותר לעבור לפני המתפלל כדי לקחת ספר תורה לקריאה בציבור.
- המסיים את תפילת העמידה והעומד מאחוריו - בתוך ארבע אמות ממנו או מהמקום אליו יגיע כשיפסע לאחור - טרם סיים, אסור לו לפסוע לאחור.

מחר נלמד

- חלמת או הפסקת מחמת אונס באמצע שמונה עשרה, אולי אתה צריך לחזור לראש התפילה?
- מפסיק בין ברכה לברכה לצורך כוונה ארוכה, תבדוק מה ההלכה אומרת?
- המדבר באמצע שמונה עשרה האם יכול להמשיך ולהתפלל כרגיל, ומתי חלק בתפילה נחשב כדיבור?